

Nr 244.

Av herr **Pålsson**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder för den inhemska sockerbetsodlingens uppehållande.*

I den vid Kungl. Maj:ts proposition nr 82 fogade utredningen av sockersakkunniga hava tre linjer utformats för statligt stöd åt 1930 års sockerbetsodling. Två av dessa linjer, nämligen subvention genom direkt anslag och höjning av tullen å raffinad, voro vid sockerfrågans behandling förra året under övervägande. Ingen av dessa två mot varandra ställda linjer samlade vid fjolårets riksdag majoritet, ehuru ett stort flertal inom riksdagens kamrar önskade att i ena eller andra formen lämna betodlingen det tillfälliga stöd, varav denna viktiga näringsgren under rådande förhållanden är i behov. Den tredje linjen, som utformas i sockersakkunnigas utredning, avser beredande av medel till betprisets förbättring genom att sockerbolagen skulle beviljas tullfri införsel av viss mängd råsocker.

Rörande denna linje inhämtas av sockersakkunnigas utredning, bland annat, följande. Vid den stegrade sockerkonsumtionen i landet behöva ungefär 60,000 ton råsocker importeras, även om inhemsk betodling kommer till stånd å hela den på femårskontrakten tecknade betarealen. Om sockerbolagen erhålla licens att införa viss mängd råsocker utan erläggande av råsockertullen (7 öre per kilogram), skulle en utgift, som sockernäringen nu har att bära, bortfalla. Detta medför visserligen, att statsverket delvis avstode från uttagande av tull för viss kvantitet av halvfabrikatet. Angående denna linje framhålla sockersakkunniga vidare, att den faller inom tullbeskattningsens område, ej nödvändiggör uppförande av direkt anslag å riksstaten, icke förorsakar höjning i konsumentpriset å socker samt förhindrar de spekulationer, som befaras medfölja tullhöjningssubvention. Vidare framgår av utredningen, att denna linje kan smidigt anpassa sig efter förhållandena genom att den råsockermängd, som licensen skall avse, kan i vart fall fastställas efter det föreliggande behovet.

I de avgivna yttrandena har icke från något håll motstånd rests mot denna linje.

I Kungl. Maj:ts proposition har emellertid upptagits i huvudsak samma förslag som i fjolårets proposition, nämligen höjning av raffinadtullen. Denna nya linje med lindring i tullbeskattningen å råsocker är kanske att föredraga. Åtskilliga skäl härför hava anförts av sockersakkunniga såsom ovan återgivits. Vidare kan till stöd härför anföras följande. När, såsom här är fallet, den inhemska sockerproduktionen åtnjuter skyddet av en viss tull, synes en naturlig och enkel form vara, att den ytterligare uppoffring för ändamålet, som staten

är villig göra, sker genom att staten helt eller delvis avstår från utkrävande av ifrågavarande tull. Än starkare framträder detta skäl, om, såsom här måste anses vara fallet, denna tull icke tillkommit i syfte att bereda staten inkomst, ty råsockertullen måste anses hava tillkommit uteslutande i skyddssyfte. Beskattningslindringar utan att konsumentpriset därav beröres hava även tidigare givits för att bereda näringar ett stöd. Så skedde t. ex. under flera år, då betpriset förbättrades tack vare, att sockerindustrien erhöll lindring i erläggande av sockeraccisen enbart i syfte att stödja betodlingen. På intet annat sätt torde heller den tillfälliga karaktär, som det ifrågasatta stödet enstämmigt bör få, komma till tydligare uttryck än därigenom, att staten för visst fall beviljar sådan licens, varom här är fråga. För betodlingen lär denna linje vara lika förmånlig som de övriga, vartill kommer att kontrollen från statens sida bliver enklare än vid tullhöjningslinjen.

I fråga om reglerna för betprisets förbättring vid lindring i tullbeskattningen å råsocker torde de av sockersakkunniga härom å sid. *13 och *14 angivna grunder kunna tillämpas.

Den kvantitet råsocker, som skulle tullfritt få införas av sockerbolagen, hava av sockersakkunniga angivits till *förslagsvis* 40,000 ton för Svenska sockerfabriksaktiebolaget och 4,000 ton för Mellersta Sveriges sockerfabriksaktiebolag eller tillhopa 44,000 ton. För erhållande av tillräcklig säkerhet för betprisförbättringen enligt ifrågasatta regler torde möjlighet dock böra finnas att, i mån av behov, få denna kvantitet höjd till 60,000 ton. Beviljandet av de erforderliga licenserna torde böra ankomma på Kungl. Maj:t.

Under åberopande av det anförda får jag hemställa,

att riksdagen ville bemyndiga Kungl. Maj:t att lämna sockerfabriksaktiebolagen tillstånd att tullfritt införa råsocker till sådan myckenhet, dock högst sammanlagt 60,000 ton, som erfordras för att i enlighet med de i sockersakkunnigas betänkande å sid. *13 och *14 härför angivna grunder åstadkomma där avsedd förbättring i sockerbetspriset för 1930 års odling.

Stockholm den 20 febr. 1930.

Jöns Pålsson.